

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL of the journal / URL časopisu: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Author(s) / Autor(i): Daniel Klimovský
Article / Článok: Recenzia na knihu: Úvod do studia politiky
Publisher / Vydavateľ: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov –
UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and
International Relations – UMB Banská Bystrica
DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.237-239>

Recommended form for quotation of the article / Odporúčaná forma citácie článku:

KLIMOVSÝ, D. 2021. Recenzia na knihu: Úvod do studia politiky. In *Politické Vedy*. Vol. 24, no. 3, pp. 237-239. ISSN 1335 – 2741. Available at: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.237-239>

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

RECENZIA NA KNIHU: ÚVOD DO STUDIA POLITIKY

BOOK REVIEW: INTRODUCTION TO THE STUDY OF POLITICS

Daniel Klimovský*

NOVÁK, M. et al. 2019. *Úvod do studia politiky [Introduction to the study of politics]* 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2019. 924 s. ISBN 978-80-7419-263-0.

V priebehu roka 2019 sa do kníhkupectiev v Česku i na Slovensku dostalo druhé rozšírené a doplnené vydanie učebnice *Úvod do studia politiky*¹. Učebnicu vydalo Sociologické nakladatelství SLON v edičnom rade „studijní texty“ ako jubilejný, 50. zväzok. Autorský kolektív viedol **Miroslav Novák**, ktorý patrí k medzinárodne rešpektovaným odborníkom, a to predovšetkým v oblasti komparatívnej politológie. Učebnica už na prvý pohľad zaujme každého čitateľa svojím rozsahom. Na viac ako 900 stranách ponúka 25 kapitol, ktoré sú rozdelené do štyroch, relatívne samostatných častí. Týmto častiam predchádza úvod, zahŕňajúci krátku úvahu o výzvach politickej vedy, ktorej autorom je **Luděk Sekyra**, osobný úvod k tejto učebnici z pera **Miroslava Petruska** i úvod editora, **Miroslava Nováka** a jeho dodatok k druhému vydaniu.

Prvá časť *Politika pohledem různých disciplín* pozostáva z ôsmich samostatných kapitol. Ich autori (**Martin Gregor**, **Miroslav Hroch**, **Oldřich Krulík**, **Jan Kysela**, **Milan Nakonečný**, **Miroslav Novák**, **Petr Skalník** a **Marek Skovajsa**) postupne predstavujú vzťah rôznych vedeckých disciplín

* Doc. PhDr. Daniel Klimovský, PhD. pôsobí ako docent na Katedre politológie, Filozofická fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave, Gondova 2, 811 02 Bratislava, Slovenská republika, Zároveň pôsobí ako hosťujúci výskumník v Centre pre vedu a výskum, Fakulta ekonomicko-správna, Univerzita Pardubice, Studentská 84, 532 10 Pardubice, Česká republika, e-mail: daniel.klimovsky@uniba.sk.

DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.237-239>

¹ Za jeden exemplár druhého vydania učebnice *Úvod do studia politiky* ďakujem Sociologickému nakladateľstvu SLON v Prahe, ktoré mi ho láskavo poskytlo na účely spracovania tejto recenzie.

k politike. Čitatelia tak získavajú veľmi cenný a rôznorodý prehľad o prístupoch k tomuto spoločenskému fenoménu. Uvádzaný prehľad zahŕňa politologické, filozofické, psychologické, antropologické, právne, geografické, ekonomické a historické prístupy, ktoré naznačujú nielen odlišnosti pri skúmaní a vnímaní politiky, ale tiež jasne demonštrujú terminologické i metodologické prelínanie týchto vedeckých disciplín.

Subdisciplínam, resp. pododborom, politickej vedy je venovaná druhá časť učebnice, ktorá nesie označenie *Vybrané pododborny politické vědy*. **Petr Drulák, Dušan Hendrych, Miroslav Novák a Martin Potůček** v štyroch kapitolách tejto časti prezentujú prehľadové vstupy do komparatívnej politológie, medzinárodných vzťahov, verejnej politiky i správnej vedy. Ide o jednu z najväčších výziev tejto učebnice, pretože vývoj v jednotlivých pododboroch je mimoriadne dynamický a sám o sebe by si zaslúžil samostatné spracovanie.

Obsah tretej časti učebnice *Vysvětlující kvalitativní a kvantitativní metody v politické vědě* tvoria tri samostatné kapitoly a jedna na nich nadväzujúca príloha. Zatiaľ čo **Hynek Jeřábek** prezentuje význam a využitie kvantitatívnych metód, **Karel Kouba** sa zameriava na kvalitatívne metódy. **Tomáš Lebeda** v prílohe predstavuje využívanie rôznych nástrojov, určených na meranie, resp. hodnotenie volebných výsledkov.

Najheterogénnejšou časťou celej učebnice je jej štvrtá časť, ktorá pozostáva z deviatich samostatných kapitol. Už i jej samotný názov *Velká témata politiky* dáva čitateľom tušiť, že šiesti autori (**Lubomír Brokl, Pavol Frič, Miroslav Hroch, Michal Kubát, Tomáš Lebeda a Miroslav Novák**) svoje kapitoly venujú závažným témam, a to sprostredkovávaniu záujmov, politickým stranám a stranickým systémom, volebným systémom, formovaniu moderných národov, empirickým teóriám demokracie, demokratickým politickým režimom, nedemokratickým politickým režimom, politickej korupcii a politickému klientelizmu. Je zrejmé, že by sa dalo uvažovať aj o ďalších témach vhodných pre túto časť, no na druhej strane je potrebné oceniť výber tém, pretože autori jednotlivých kapitol citlivo a vyvážené sprevádzajú čitateľov naprieč rôznymi politickými fenoménmi.

Učebnica je doplnená o medailóny členov autorského kolektívu, stručné zhrnutie obsahu učebnice v anglickom jazyku, ako aj o menný a vecný register. Keďže celá učebnica je primárne určená čitateľom hovoriacim českým jazykom, nie je úplne zrejmé, komu je určené anglické zhrnutie, ktoré rozsahovo zaberá iba približne jednu stranu. Pri tak rozsiahlom diele by sa dalo očakávať zhrnutie v anglickom jazyku pri každej kapitole, ale uznávam, že rozsah tohto

monumentálneho vydania asi takýto „luxus“ spočívajúci v ďalších stranách už nepripúšťal.

Pohodlie čitateľov už v úvode každej kapitoly zabezpečuje stručná osnova. Z didaktického pohľadu sú mimoriadne cenné otázky a úlohy, ktoré sa nachádzajú (s výnimkou prílohy tretej časti) v závere všetkých kapitol. Takmer všetky kapitoly obsahujú odkazy nielen na klasikov, ale tiež na najaktuálnejšie zdroje, ktoré čitateľom uľahčujú orientáciu v rozoberaných témach. Potreba hutného (a do istej miery aj zjednodušeného) predstavenia široko postavených tém sa prejavuje v niektorých častiach učebnice napríklad tým, že v nich absenteje prezentácia najnovšieho poznania, alebo komplexnejšia prezentácia celého diapazónu veľmi rôznorodých prístupov. Nič to však nemení na fakte, že ide o obsahovo a informačne mimoriadne bohatú učebnicu.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že táto učebnica by mala byť dostupná v každej knižnici obsahujúcej oddelenie spoločenských a humanitných vied. Vďaka erudícii jednotlivých autorov sú poznatky prezentované čitateľom systematickým, prehľadným a zrozumiteľným spôsobom. Siahnuť po tejto učebnici môžu preto nielen univerzitní študenti, ale každý, kto je svetom politiky nejakým spôsobom fascinovaný a kto sa v tomto rozmanitom svete chce zorientovať. Editorovi, ako i celému autorskému kolektívu, možno iba pogratulovať k výsledku ich snaženia a zaželať čo najviac čitateľov, ktorí sú hladní po poznatkoch týkajúcich sa politiky a jej štúdia.